

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 789
van **PETER PERSYN**
datum: 14 juli 2017

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Wetsontwerp inzake faillissementen bij ziekenhuizen en zorgcentra - Impact op welzijnssector

Het wetsontwerp van de federale regering dat het mogelijk maakt dat in de toekomst vzw's, en dus ook ziekenhuizen, verzorgingsinstellingen en sportclubs, failliet kunnen gaan, kwam mij onlangs ter ore. Uit eerder onderzoek van De Tijd blijkt dat een op de drie Vlaamse ziekenhuizen met verlies draait.

Recentelijk bespraken we in de plenaire vergadering ook de procedure-Byttebier naar aanleiding van financiële problemen bij een privé-uitbater van woonzorgcentra.

Over de mogelijke impact van dit wetsontwerp op de welzijnssector in Vlaanderen heb ik enkele vragen voor de minister.

1. Het wetsontwerp valt binnen de federale materie maar zal ook een impact hebben op het Vlaamse niveau. Het wetsontwerp zou in werking treden op 1 september 2017.

Heeft de minister al overleg gepleegd met zijn federale collega's over dit ontwerp en de mogelijke impact ervan op het welzijnsveld in Vlaanderen?

2. Welke analyse maakt de minister met betrekking tot dit wetsontwerp voor het Vlaams welzijnsveld? Hoeveel woonzorgcentra, verzorgingsinstellingen,... in Vlaanderen kampen met verlies? Zijn er grote verschillen per deelsector, welke?
3. Welke stappen zal de minister de komende maanden ondernemen opdat de zorginstellingen zich maximaal kunnen voorbereiden op dit wetsontwerp en de inwerkingtreding ervan?
4. Zal de procedure-Byttebier, die aan herziening toe was, tijdig aangepast zijn?
5. Hoeveel vzw's in de zorg zijn er in Vlaanderen? Hoeveel van deze vzw's leggen nu al een jaarrekening neer bij de Nationale bank? Graag een onderscheid per sector (kinderopvang, residentiële ouderenzorg,...).

ANTWOORD

op vraag nr. 789 van 14 juli 2017

van **PETER PERSYN**

1+3-4. Allereerst merken we op dat de wet in werking treedt op 1 mei 2018. Twee jaar na de inwerkingtreding van de wet zal worden geëvalueerd of de procedures passend zijn voor vzw's. Dat impliceert marges voor ervaring en overleg.

Louter juridisch vermelden we de volgende relevante contextelementen.

In het huidige rechtskader kunnen vzw's in geval van insolventie enkel worden ontbonden, ofwel bij beslissing van de algemene vergadering (art. 20 vzw-wet), ofwel bij gerechtelijke beslissing (art. 18, eerste lid, 1° vzw-wet).

Het wetsontwerp Boek XX Insolventie van ondernemingen breidt het toepassingsgebied van de insolventieprocedures uit tot vzw's. Daarbij is eenzelfde regeling van toepassing op alle vzw's. Er worden geen uitzonderingen gemaakt voor vzw's met statutaire doelstellingen die het algemeen belang dienen en erkend en/of gesubsidieerd worden.

In het nieuwe rechtskader kan men in geval van financiële problemen van een vzw overgaan tot:

- o ontbinding en vereffening (zoals tot nu toe het geval is)
- o voorlopige maatregelen (Titel III. Boek XX WER)
- o de aanstelling van een ondernemingsbemiddelaar en het voorstellen van een minnelijk akkoord (Titel IV. Boek XX WER)
- o gerechtelijke reorganisatie (Titel V. Boek XX WER)
- o faillissement (Titel VI. Boek XX WER)

Als we in deze context de procedure Byttebier tegen het licht houden, dan vermelden we volgende analyse-elementen.

Artikel 75/1, tweede lid, van het Woonzorgdecreet en artikel 26 van het BVR van 5 juni 2009 bieden de rechtsgrond voor deze procedure. In het kader van deze procedure heeft de persoon die *"bij rechterlijke beslissing gemachtigd wordt om op te treden als verantwoordelijk beheerder van een woonzorgcentrum, een dagverzorgingscentrum of een centrum voor kortverblijf"* de plicht om:

- o zich binnen tien dagen na zijn aanstelling kenbaar te maken bij het agentschap;
- o overleg te plegen met de burgemeester en de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn van de desbetreffende gemeente en het agentschap, alvorens hij tot stopzetting van de uitbating kan overgaan.

De insolventiefunctionarissen, die in de toekomst zullen kunnen optreden in het kader van insolventieprocedures ten aanzien van vzw's, voldoen aan de omschrijving van persoon die *"bij rechterlijke beslissing gemachtigd wordt om op te treden als verantwoordelijk beheerder"*. Zij worden allen gevat door artikel 75/1, tweede lid, van het Woonzorgdecreet en artikel 26 van het BVR van 5 juni 2009. Deze bepalingen dienen derhalve niet te worden aangepast ten gevolge van de wijzigingen die worden doorgevoerd door het wetsontwerp Boek XX Insolventie van ondernemingen.

Aan de problematiek, die eerder dit jaar opdook naar aanleiding van financiële problemen bij een privé-uitbater van woonzorgcentra, wordt in het wetsontwerp Boek XX Insolventie van ondernemingen niet geraakt: de Vlaamse Overheid kan nog steeds enkel in de eigenlijke insolventieprocedures tussenkomen als zij zelf

een schuldeiser is. Als derde beschikt de Vlaamse overheid slechts in enkele gevallen over het vereiste belang om enige actie binnen het kader van een gerechtelijke reorganisatie en/of faillissement te ondernemen.

2. Het gegeven of een zorginstelling al dan niet verlies maakt in een bepaald boekjaar wordt niet als alarmerend beschouwd en kan perfect binnen een financieel gezonde vereniging. Wanneer een zorginstelling structureel verlies maakt, kan de financiële gezondheid van de vzw en uiteindelijk ook de dienstverlening bedreigd zijn. Dit nagaan voor een specifieke sector vergt echter een meer diepgaande analyse. Dergelijke analyses werden in het verleden gemaakt door onderzoekers – meestal op vraag van de Vlaamse regering – en door Zorginspectie naar aanleiding van financiële inspectierondes. De rapporten van deze analyses zijn gepubliceerd op de website van het steunpunt WVG (<https://steunpuntwvg.be/publicaties/rapporten/publicaties-nieuw#Financiering>) en de website van Zorginspectie (https://www.departementwvg.be/zorginspectie/cijfers-en-rapporten?tid_1=147&tid_2=All&=Toepassen).

Uit de cijfers van het aantal vzw's met een jaarrekening die werd neergelegd bij de Nationale Bank van België voor de voornaamste welzijns- en gezondheidssectoren kunnen geen conclusies getrokken worden over de financiële situatie van de vzw's in deze sectoren. Ook uit de verschillen tussen de sectoren kunnen geen conclusies getrokken worden voor de rendabiliteit van de vzw's in een bepaalde sector.

5. Het aantal vzw's in de zorg in Vlaanderen vindt u als bijlage. Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal unieke VZW's per sector die al een jaarrekening hebben neergelegd bij de NBB, voor 06/06/2017.

WVG sectoren	Unieke VZW's (Jaarrekening neergelegd bij NBB voor 6/6/2017)
Centra Algemeen Welzijnswerk	11
Centra Geestelijke Gezondheidszorg	26
Centra Kinderzorg en Gezinsondersteuning	17
5 grote VZW's in verschillende sectoren	5
Gezinszorg en aanvullende thuiszorg	25
Jongerenwelzijn	123
Kinderopvang	413
VAPH	308
Woonzorgcentra (incl. psychiatrische verzorgingstehuizen)	335
TOTAAL	1 263

BIJLAGEN

1. Juridische context
2. Vzw's in de zorg in Vlaanderen